

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/45/2016
Identifikačné číslo spisu:	1211228876
Dátum vydania rozhodnutia:	08.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1211228876.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne WESTWOOD, s.r.o., Račianska 66, 831 02 Bratislava, IČO: 35 831 839, právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Gabriel Almáši, spol. s r.o. Níťová 3, 821 08 Bratislava, proti žalovanej ARAN YACHT INVESTMENT, s.r.o., Krížna 44, 821 08 Bratislava, zastúpený JUDr. Helena Dobosová, advokátka, Ružová dolina č. 10, 821 09 Bratislava, o zaplatenie 3.138,50 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 23Cb/3/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4. februára 2016 č. k. 1Cob/200/2014-92, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalovaná má voči žalobkyni n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Bratislava II (ďalej aj súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 3. apríla 2014, č. k. 23Cb/3/2012-68 žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala zaplatenia sumy 3.138,50 Eur s príslušenstvom v prvom výroku zamietol, druhým výrokom rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov právneho zastúpenia.

2 Žalobkyňa svoj nárok odôvodnila tým, že žalovaná dňa 1.6.2010 na reklamnom billboarde žalobkyne odstránila 2 reklamné bannery a umiestnila na ne vlastnú reklamu. Žalobkyňa v návrhu uviedla, že z dôvodu zvyšujúcej sa škody a protiprávneho stavu, ktorý poškodil jej dobré meno, bola nútená na vlastné náklady vyrobiť nové reklamné bannery pre pôvodného klienta a umiestniť ich na reklamný billboard. Za neoprávnené umiestnenie reklamy po dobu 10 dní vystavila žalovanej faktúru vo výške 886,22 Eura, a to za prenájom a výrobu a inštaláciu dvoch bannerov, a tiež faktúru v sume 252,28 Eur za čistenie billboardových plôch. Žalovaná ani jednu faktúru neuhradila.

3 Súd prvej inštancie prejednal a rozhodol vec dňa 3. apríla 2014, v súlade s ust. § 101 ods. 2 OSP v neprítomnosti žalobkyne, ktorá sa opakovane nedostavovala na súdne pojednávania. Súd pojednávanie

neodročil, nakoľko žalobkyňa nespĺnila podmienky v zmysle § 119 ods. 1 a 3 OSP, keďže jej ospravedlnenie z pojednávania a žiadosť o odročenie nebola podložená správou lekára o nemožnosti účasti na pojednávaní. Na základe výpisu z obchodného registra má žalobkyňa ako obchodná spoločnosť dvoch konateľov (D. a D. B.), pričom každý z nich je oprávnený konať za spoločnosť samostatne, a obaja konatelia spoločnosti majú bydlisko na rovnakej adrese. Konateľka žalobkyne neuviedla žiadnu skutočnosť brániacu jej oznámiť druhému konateľovi termín pojednávania. Napriek tomu, že konateľka žalobkyne vie o svojich zdravotných problémoch trvalého charakteru, mala časový priestor a možnosť zabezpečiť si v konaní právneho zástupcu, oprávneného za žalobkyňu pred súdom konať.

4 Z vykonaného dokazovania súd zistil, že faktúrou zo dňa 9.6.2010 bola žalovanej účtovaná suma v celkovej výške 886,22 Eur s DPH, ďalšou faktúrou zo dňa 10.6.2010 suma 252,28 Eur. Z listu vlastníctva č. 5709, okres Bratislava II, k.ú. H. T., vyplýva, že vlastníkom pozemkov par. č. 3990/16-19, na ktorom stáli reklamné bannery, je žalovaná. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že faktúra ako účtovný a daňový doklad, od ktorých žalobkyňa odvodzovala svoj nárok, nie je dôkazom, ktorý je z hľadiska hmotného práva spôsobilý preukázať existenciu záväzkového vzťahu strán sporu.

5 Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 663, § 415, § 420 ods. 1 a 2, § 442 a § 19b ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa v konaní nepreukázala a ani nenavrhla vykonanie žiadneho dôkazu, ktorý by preukazoval existenciu záväzkového vzťahu medzi stranami sporu, a taktiež nepreukázala dôvodnosť nároku na úhradu plnenia za ďalšie fakturované položky (montáž, čistenie).

6 Keďže žalobkyňa v žalobe uviedla, že žalovaná svoj banner umiestnila na jej stojan svojvoľne a protiprávne, za týchto okolností by jej nárok spĺňal právnu kvalifikáciu nároku na náhradu škody. Uplatnený nárok pre absenciu zmluvného vzťahu strán posúdil súd prvej inštancie podľa Občianskeho zákonníka, nakoľko Obchodný zákonník neupravuje náhradu škody komplexne a rieši len zodpovednosť za škodu z neplatného právneho úkonu a zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením zmluvnej povinnosti. Ani v prípade právnej kvalifikácie nároku žalobkyne ako náhrady škody, súd plnenie z oboch faktúr v sume 1.138,50 Eur nepovažoval za dôvodné. Žalobkyňa v konaní nepreukázala kumulatívne splnenie podmienok na náhradu škody, ktoré Občiansky zákonník vyžaduje (protiprávne konanie, vznik škody, zavinenie škodcu a príčinnú súvislosť medzi zavinením a vznikom škody).

7 Žalobkyňa počas konania nepreukázala, že je vlastníčkou reklamného stojanu, ani že je oprávnená prevádzkovať tento reklamný stojan v lokalite, v ktorej mala žalovaná v danom čase umiestniť svoju reklamu, rovnako nepreukázala vznik skutočnej škody v ňou požadovanej výške. Dôvodnosť žalobkyňou uplatňovaného nároku na úhradu nemajetkovej ujmy titulom poškodenia jej dobrého mena skutkovo ani právne nepreukázala a ani v tomto prípade nenavrhla žiaden dôkaz na podporu svojich tvrdení, preto súd prvej inštancie žalobu zamietol.

8 Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 4. februára 2016, č.k. 1Cob/200/2014-92 (ďalej aj súd odvolací) prvým výrokom rozsudok okresného súdu potvrdil. Druhým výrokom rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

9 Krajský súd zistil, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny záver. K odvolacím námietkam žalobkyne uviedol, že žalobkyňa sa z pojednávania nariadeného na dňa 3.4.2014, na ktorom rozhodol súd prvej inštancie, ospravedlnila e-mailovým podaním dňa 2.4.2014 v popoludňajších hodinách. Ako dôvod žiadosti o odročenie uviedla pád z invalidného vozíka a následne veľké bolesti, ktoré by jej znemožnili zúčastniť sa pojednávania. Súd prvej inštancie pri posudzovaní žiadosti o odročenie pojednávania prihliadal na skutočnosť, že žalobkyňa sa ospravedlnila už z viacerých pojednávanií v tejto veci a dospel k záveru, že tomuto opakovanému návrhu nie je možné vyhovieť pre absenciu podmienok podľa § 119 OSP. Predvolanie si žalobkyňa prevzala 13.2.2014, pričom tvrdenie o nemožnosti zúčastniť sa pojednávania pre náhlu, neočakávanú udalosť (pád z vozíka už po druhýkrát) nedoložila lekárskou správou vyžadovanou podľa § 119 ods. 3 OSP. Odvolací súd uviedol, že dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania posudzuje súd najmä z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej účastník vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 OSP,

pokiaľ uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti účastníka hodnoverne preukázaná, zostáva jeho žiadosť iba v rovine nepodložených tvrdení. Odvolací súd poukázal na čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne a v jeho prítomnosti, nemožno chápať tak, že súd nemôže konať a rozhodnúť vo veci bez prítomnosti účastníka, ale tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie tohto práva. Postup súdu prvej inštancie sa neprieči Občianskemu súdnemu poriadku, a preto nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, keď si žalobca svoju neprítomnosť zapríčinil sám tak, že nemohol realizovať svoje procesné práva v zmysle § 118 ods. 4 OSP resp. § 123 OSP. Odvolací súd konštatoval, že žalobkyňa v konaní pred súdom prvej inštancie, a ani v odvolacom konaní neprodukovala žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení.

10 Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a dôvodnosť § 241 ods. 2 písm. c/ OSP. Žiadala napadnuté rozhodnutia oboch súdov zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie. Dovolateľka vadu v podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP videla v tom, že súd prvej inštancie pojednával a rozhodol vo veci dňa 03.04.2014 v jej neprítomnosti, čím jej bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietala, že na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, z dôvodov nevykonaných dôkazov, dospel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP). Konateľka žalobkyne, ktorá sa v núdzovej situácii (pád z invalidného vozíka) riadne a podľa skutkových okolností aj včas ospravedlnila (dňa 2.4.2014), dôvody oznámila a o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov požiadala. Boli tak splnené všetky zákonom stanovené podmienky na odročenie pojednávania v súlade s § 119 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ OSP. Dovolateľka namietala názor súdu prvej inštancie aj odvolacieho súdu, že žiadosti nebolo možné vyhovieť z dôvodu absencie podmienok podľa § 119 OSP. Nakoľko súd postupoval v rozpore s § 119 ods. 2 písm. c/ OSP, nemohla konateľka žalobcu splnomocniť inú osobu na zastupovanie pred súdom, pretože druhý z konateľov bol v zahraničí. V rámci odvolacieho konania dovolateľka namietala, že odvolací súd postupoval v rozpore s § 211 ods. 2 OSP tým, že sa s námietkami žalobcu nevysporiadal a v rozpore s § 115a, § 214 ods. 1 písm. a/ OSP rozhodol bez nariadenia pojednávania. Dovolateľka nebola o čase a o mieste odvolacieho konania vôbec vyrozumená, ani elektronicky, aj napriek tomu, že el. adresa zástupkyne žalobcu bola súdu známa. Nebola o konaní bez nariadenia pojednávania upovedomená, nevedela o ňom, súhlas k nemu nedala a ani sa tohto práva nevzdala. Dovolateľka taktiež namietala, že súd nevykonával dôkazy za podmienok podľa § 205a OSP v spojitosti s § 120 ods. 1 OSP. Dovolateľka v podanom dovolaní namietala aj výšku náhrady trov prvoinštančného aj odvolacieho konania.

11 Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu žiadala dovolanie žalobkyne zamietnuť, nakoľko nie sú dané dôvody dovolania, ani vady konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť. Žiadala priznať náhradu trov právneho zastúpenia. Žalovaná uviedla, že napriek piatim vytyčeným pojednávaniam sa žalobkyňa nezúčastnila ani jedného a svoju neprítomnosť ospravedľovala zdravotnými ťažkosťami. Žalobkyňa k ospravedľeniu nepredložila žiadne lekárske potvrdenie, čím neboli splnené podmienky ust. § 119 OSP, preto súd rozhodol bez prítomnosti konateľky žalobkyne. Žalovaná namietla, že nebolo preukázané, že by druhý štatutárny zástupca žalobkyne bol v tom čase v zahraničí. Žalovaná uviedla, že je v kompetencii odvolacieho súdu rozhodnúť o tom, či je vo veci samej potrebné nariadiť pojednávanie alebo nie, či je tu verejný záujem. Postup v podľa § 213 ods. 4 a 5 OSP v prípade žalobkyne nebolo možné použiť, nakoľko žalobkyňa ani v odvolaní nenavrhol vykonať dôkazy.

12 Z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie žalobkyne bolo podané dňa 20. apríla 2016. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

13 Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto

zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany (§ 470 ods. 2 CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP).

14 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolací súd“) ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania, ktoré sa na ňom začalo do 30. júna 2016 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom. Dospel pritom k záveru, že z hľadiska jeho prípustnosti neboli splnené zákonné podmienky.

15 Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania žalobkyne (ďalej aj „dovolatelky“) posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. OSP, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď žalobkyňa toto dovolanie podala a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

16 Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno - iba v prípadoch Občianskym súdnym poriadkom výslovne stanovených - napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

17 Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ust. § 237 a § 238 OSP.

18 V predmetnej veci je dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 OSP je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 OSP je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 OSP je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 OSP.

19 Podľa § 238 ods. 5 OSP dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušnosť sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušnosť pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušnosti v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

20 Najvyšší súd Slovenskej republiky tu poukazuje na už publikované rozhodnutie zo 14. decembra 2006 sp. zn. 3 Cdo 246/2006 (Zo súdnej praxe č. 6/2007), z ktorého vyplýva, že v prípade, na ktorý dopadá ustanovenie § 238 ods. 4 a 5 OSP, je zo zákona vylúčená prípustnosť dovolania, i keby smerovalo proti rozsudkom uvedeným v § 238 ods. 1 až 3 OSP. Pokiaľ výška peňažného plnenia, o ktorom rozhodoval odvolací súd, neprekročila v určitej veci násobky minimálnej mzdy uvedené v § 238 ods. 5 OSP, je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu neprípustné, i keď smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku

odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 OSP).

21 V preskúmvanej veci bola žaloba podaná na súde dňa 16. decembra 2011; v deň jej podania určovalo výšku minimálnej mzdy ustanovenie § 1 písm. a/ nariadenia vlády č. 408/2010 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška minimálnej mzdy. Podľa tohto ustanovenia minimálna mzda na rok 2011 predstavovala suma 317,- Eur. Desaťnásobok tejto sumy je 3.170,- Eur. Suma 3.138,50 Eur, zaplattenia ktorej sa žalobkyňa v konaní domáhala, je tak pod desaťnásobkom minimálnej mzdy v deň podania návrhu na súde prvej inštancie, preto prípustnosť dovolania v tejto veci zákon (§238 ods. 5 OSP) vylúčil.

22 Dovolanie by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol dovolaním napádaný rozsudok vydaný, došlo k niektorej z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania podľa § 237 ods. 1 OSP. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Nie je pritom relevantné tvrdenie dovolateľa o existencii vady uvedenej v tomto ustanovení, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto vade skutočne došlo.

23 V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 OSP prípustné.

24 Dovolateľka vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/ a g/ OSP v dovolaní nenamietala a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku, preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'. Dovolací súd sa osobitne zamerl na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalobkyne, že jej bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

25 Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ OSP odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

26 Podľa dovolateľky k zásadnému procesnému pochybeniu došlo tým, že súd prvej inštancie pojednával a rozhodol vo veci dňa 3.4.2014 v neprítomnosti konateľky žalobkyne, čím jej odňal možnosť konať pred súdom a neupovedomil ju elektronickými prostriedkami o posúdení návrhu na odročenie pojednávania (nepostupoval podľa ust. § 119 ods. 2 písm. c/ OSP) zo dňa 2.4.2014. Odňatie možnosti konať pred súdom dovolateľka videla aj v tom, že odvolací súd ju elektronicky neinformoval o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, napriek tomu, že emailová adresa konateľky žalobkyne bola súdu známa a rozhodol bez nariadenia pojednávania.

27 Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej Republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokoval bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

28 Podľa ustanovenia § 101 ods. 2 OSP, ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

29 Citované ustanovenie umožňuje súdu, aby v záujme hospodárnosti a rýchlosti konania prejednal vec

na pojednávaní v neprítomnosti účastníka za predpokladu, že účastník bol na pojednávanie riadne predvolaný, na pojednávanie sa nedostavil a ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o jeho odročenie. Splnenie predpokladov pre možnosť prejednať vec v neprítomnosti účastníka, musí súd skúmať dôsledne, pretože jeho nesprávny postup v tomto smere môže mať za následok porušenie základného práva účastníka, vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to práva na verejné prejednanie veci v jeho prítomnosti.

30 Po účastníkovi, ktorý sa chce na pojednávanie súdu včas dostaviť, nemožno spravodlivo požadovať, aby musel strpieť prejednanie a rozhodnutie veci vo svojej neprítomnosti, ak nastane prekážka alebo iná okolnosť, ktorá mu bráni sa pojednávania zúčastniť. Táto prekážka alebo iná okolnosť súčasne musí predstavovať "dôležitý dôvod". Príčina toho, prečo sa účastník nemôže zúčastniť pojednávania a žiada o jeho odročenie, sa teda musí s ohľadom na jej povahu vyznačovať nepredvídateľnosťou, závažnosťou, rozsahom alebo z iných dôvodov (aspekтом ospravedlniteľnosti toho, čo sa dá v danej situácii za dôležitý dôvod považovať). Dôležitým dôvodom sú nielen udalosti, majúce objektívnu povahu, ale aj okolnosti účastníkom (zástupcom) spôsobené alebo inak zavinené, ak ich je možné v danej situácii považovať za dôležité (za dôvod vyžadujúce odročenie rokovania). Za dôležitý dôvod, pre ktorý účastník (jeho zástupca) môže požiadať o odročenie pojednávania, sa teda v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 OSP považuje ako okolnosť (udalosť), ktorá účastníkovi (jeho zástupcovi) objektívne (nezávisle na jeho vôli) zabráni zúčastniť sa rokovania (napríklad zdravotné indispozície, účasť na inom pojednávaní, alebo služobná cesta), tak aj okolnosť účastníkom (jeho zástupcom) prípadne spôsobená alebo inak zavinená, ak ju možno považovať - najmä za prihliadnutia na všetky okolnosti prípadu a na pomery účastníka (jeho zástupcu) - za dôležitú.

31 Dôležitým dôvodom v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 OSP je aj choroba účastníka konania. Dôležitosť dôvodu, pre ktorý účastník konania žiada o odročenie pojednávania, však nemožno posudzovať bez prihliadnutia na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Aj keď účastník konania uvádza dôvod inak spôsobilý viesť k záveru o odročení pojednávania (ďalšieho pojednávania), nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, a to najmä vtedy, ak nie je využívaný v súlade so zmyslom a účelom ustanovenia § 101 ods. 2 OSP, ale k zámerným procesným obštrukciám, sledujúcim predĺžovanie súdneho konania a zvyšovanie nákladov s tým spojených.

32 V prejednávanej veci žalobkyňa opakovane, bez predloženia príslušných dokladov, žiadala o odročovanie pojednávania z dôvodu zlého zdravotného stavu konateľky, ktoré jej súd toleroval. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vo veci vytýčil päť pojednávania v časovom rozmedzí od 15.1.2013 do 3.4.2014. Konateľka žalobkyne sa nezúčastnila ani jedného pojednávania. Dňa 3.4.2014 súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti konateľky žalobkyne z dôvodu, že žalobkyňa sa síce deň pred pojednávaním ospravedlnila zo zdravotných dôvodov, ale nepredložila vyjadrenie ošetrojúceho lekára alebo doklad o nemožnosti účasti druhého konateľa na pojednávaní.

33 Z výpisu z obchodného registra žalobkyne bolo zistené, že konateľmi spoločnosti sú D. a D. Z jednotlivých pojednávania sa ospravedlňovala výlučne konateľka spoločnosti, žalobkyňa mala možnosť byť prítomná na pojednávaniach prostredníctvom druhého z konateľov spoločnosti, pričom uvedenú možnosť druhý konateľ nevyužil a pojednávaní sa nezúčastňoval.

34 Konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným je v zmysle § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka štatutárnym orgánom spoločnosti. Pokiaľ právnickú osobu zastupuje štatutárny orgán (konateľ), ktorý požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu svojej choroby, čo by doložil lekársnym potvrdením o práceneschopnosti, jedná sa spravidla o dôvod pre odročenie pojednávania. Ospravedlnenie konateľa z dôvodu choroby podloženej lekársnym potvrdením by nemuselo obstať vtedy, ak by bolo preukázané, že účasť právnickej osoby na pojednávaní nie je viazaná len na tohto konateľa (napr. zastúpenie ďalším konateľom).

35 Dovolací súd uvádza, že s účinnosťou od 1.1.2012 (zák. č. 388/2011 Z.z.) zákonodarca upravil pravidlá pre odročenie pojednávania v prípadoch, keď je dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu. V takých prípadoch musí návrh na odročenie pojednávania okrem náležitosti podľa § 119 ods. 2 OSP obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára o tom, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za také vyjadrenia sa považuje vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník konania alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania (§ 119 ods. 3 OSP).

36 Dovolací súd dospel k záveru, že žiadosť o odročenie pojednávania, nariadeného na deň 3.4.2014,

ktorú dovolateľka nepodložila lekárskou správou, ktorá by potvrdzovala, že zdravotný stav konateľky žalobkyne neumožňuje účasť na pojednávaní, možno považovať za procesnú obštrukciu. Dovolací súd vzhľadom na zistené skutočnosti konštatuje, že žalobkyňa nebola postupom súdu prvého stupňa, ako ani odvolacieho súdu, vylúčená z realizácie procesných práv daných Občianskym súdnym poriadkom. Za týchto okolností tvrdenie dovolateľky, že jej postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nie je opodstatnené.

37 K námietke dovolateľky, podľa ktorej odvolací súd postupoval nesprávne, keď nenariadil vo veci pojednávanie, dovolací súd uvádza, že ani táto námietka neobstoí. Odvolací súd vždy nariadi pojednávanie v prípadoch uvedených v ust. § 214 ods. 1 OSP. Z ustanovenia § 214 ods. 1 OSP vyplýva, že na prejednanie odvolania, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej musí predseda senátu nariadiť pojednávanie, okrem iného aj vtedy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, je však vecou úvahy odvolacieho súdu a nie účastníkov konania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvej inštancie náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci a preto nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, nič mu nebráni o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, keď v danej veci nenariadil pojednávanie, nakoľko dôvod uvedený v § 214 ods. 1 OSP nie je daný, t. z. nariadenie pojednávania bolo na vôli odvolacieho súdu, a tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu.

38 Občiansky súdny poriadok zabezpečuje právo na verejné vyhlásenie rozsudku - vo vytvorenom zákonom rámci - tak, že explicitne odvolaciemu súdu ukladá, ak vyhlasuje rozsudok bez nariadenia pojednávania, aby upovedomil elektronickými prostriedkami účastníka konania alebo jeho zástupcu, ktorý požiadal o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami (§ 45 ods. 4), o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3 (§ 214 ods. 3 OSP). Je potom na účastníkovi, či svoje právo využije, alebo nie.

39 Z obsahu spisu (viď č.l. 86 súdneho spisu) vyplýva, že odvolací súd 28.1.2016 stanovil termín verejného vyhlásenia rozsudku na 4.2.2016 o 9:55 hodine, miestnosť č. 56, v budove Krajského súdu v Bratislave, oznámenie bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu v súlade so zákonom dňa 28.1.2016. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobkyňa podľa § 45 ods. 4 OSP nepožiadala v rámci konania na súde prvej inštancii ani v odvolacom konaní o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami.

40 Postup odvolacieho súdu sa preto nepriečil zákonu, preto nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom. Nepodstatná je preto jej námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP.

41 Platí, že odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Znamená to teda, že by sa už v odvolacom konaní v zásade nemalo vykonávať dokazovanie. Z tejto zásady zákon pripúšťa 3 výnimky, ktoré umožňujú, aby aj odvolací súd mohol v rámci odvolacieho konania vykonávať dokazovanie. Prvá výnimka oprávňuje odvolací súd na to, aby v potrebnom rozsahu opakovane dokazovanie. Druhá výnimka oprávňuje odvolací súd na to, aby doplnil dokazovanie. Znamená to, že odvolací súd môže vykonať len také dôkazné prostriedky, ktoré súd prvej inštancie vôbec nevykonával. Tretia výnimka tiež oprávňuje odvolací súd na to, aby doplnil dokazovanie, t. j. aby vykonal také dôkazné prostriedky, ktoré neboli vykonané v konaní na súde prvého stupňa, a to aj vtedy, ak účastníci ich vykonanie v odvolacom konaní vôbec nenavrhujú. V prejednávaní veci odvolací súd postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko žalobkyňa nepredložila žiadne dôkazy, či už pred súdom prvej inštancie alebo odvolacím súdom.

42 V podanom dovolaní dovolateľka namieta aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu v časti, v ktorej priznali žalovanej náhradu trov konania. Tieto výroky považuje dovolateľka za nesprávne z dôvodu, že základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby bola vypočítaná nesprávne z tarifnej hodnoty vrátane nemajetkovej ujmy uplatnenej v návrhu a nie súdom priznanej výšky nemajetkovej ujmy.

43 Podľa § 239 ods. 1 OSP dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ OSP) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ OSP.

44 Podľa § 239 ods. 2 OSP dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak: a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

45 Podľa § 239 ods. 3 OSP ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

46 V prejednávanej veci dovolanie nie je prípustné z dôvodov, uvedených v ust. § 239 ods. 3 OSP, keďže dovolaním bol napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania, ktorý má povahu uznesenia.

47 Osobitne k námietke dovolateľky, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ OSP), je potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 OSP a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia (viď R 54/2012).

48 Vzhľadom na to, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 OSP prípustné, nepreukázaná bola tvrdená procesná vada uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ OSP a v dovolacom konaní nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 ods. 1 OSP a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z § 238 OSP, odvolací súd odmietol procesne neprípustné dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP.

49 Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

50 Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.